U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Bohuslava Hnízdila v právní věci navrhovatelů: **a) Městská část Praha – Křeslice,** se sídlem Štychova 2, Praha 10, **b) Ing. V. Š., c) J. Ř.,** všichni zastoupeni Mgr. Vítězslavem Dohnalem, advokátem se sídlem Příběnická 1908, Tábor, proti odpůrci: **Hlavní město Praha,** Mariánské náměstí 2/2, Praha 1, zastoupenému Mgr. Vojtěchem Novotným, advokátem se sídlem Karlovo náměstí 24, Praha 1, v řízení o návrhu na zrušení opatření obecné povahy – závazné části Územního plánu sídelního útvaru hlavního města Prahy, schváleného usnesením Zastupitelstva hlavního města Prahy č. 10/05 ze dne 9. 9. 1999, v části textového i grafického vymezení koridoru veřejně prospěšné stavby č. 20, kategorie DK, označené jako Šeberov – Vestecká spojka (SO – D 1) a MÚK EXIT 4 (D 1 – Vestecká spojka), včetně příslušných ustanovení obecně závazné vyhlášky hlavního města Prahy č. 32/1999 ze dne 26. 10. 1999,

takto:

I. Návrh **se odmítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Navrhovatelům **se vrací** zaplacený soudní poplatek v celkové výši 15.000 Kč. Tato částka bude vyplacena k rukám jejich zástupce Mgr. Vítězslava Dohnala do jednoho měsíce od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

I. Dosavadní průběh řízení

Návrhem ze dne 27. 12. 2011 napadli navrhovatelé vyhlášku hlavního města Prahy č. 32/1999 ze dne 26. 1. 1999, kterou Zastupitelstvo hlavního města Prahy vyhlásilo závaznou část Územního plánu sídelního útvaru hlavního města Prahy, v rozsahu v záhlaví uvedeném.

Navrhovatelka sub a) uvedla, že je městskou částí hlavního města Prahy vymezenou podle § 3 odst. 1 zák. č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve spojení s § 1 a přílohou č. 1 vyhlášky č. 55/2000 Sb. hl. m. Prahy, kterou se vydává Statut hlavního města Prahy.

Poukázala na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 10. 2008, č. j. 9 Ao 2/2008 – 62, ze dne 7. 1. 2010, č. j. 9 Ao 4/2009 – 111 a ze dne 20. 5. 2010, č. j. 8 Ao 2/2010 – 644, které městským částem hlavního města Prahy aktivní legitimaci přiznaly. Navrhovatelka sub a) vycházela rovněž z toho, že podle § 3 odst. 2 zákona o hlavním městě Praze městské části v rozsahu stanoveném zákonem a Statutem vystupují v právních vztazích svým jménem a nesou odpovědnost z těchto vztahů vyplývající. Navrhovatelka sub a) připomněla, že podle § 2 odst. 2 zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze je městská část povinna pečovat o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů; při plnění svých úkolů chrání též veřejný zájem. Úkolem městské části je spravování záležitostí, které jsou v zájmu městské části a jejich občanů. Navrhovatelka sub a) je toho názoru, že realizací záměru Vestecké spojky a mimoúrovňové křižovatky Vestecké spojky dálnice D1 (EXIT 4) by došlo ke zhoršení životního prostředí občanů městské části (zejména zvýšení jejich zátěže hlukem a imisemi prachu a dalších zdraví škodlivých látek z důvodu navýšení dopravní zátěže v městské části), ke snížení hodnoty nemovitostí ve vlastnictví občanů obce a ke zhoršení podmínek dopravní obslužnosti. Navrhovatelka sub a) proto podle § 25c odst. 2 a 4 Statutu uplatnila v průběhu pořizování napadeného opatření obecné povahy několik připomínek v zákonných lhůtách.

Navrhovatelé sub b) a sub c) jsou spoluvlastníky obytných budov č. p. X resp. X s pozemkem v ulici U Močálu, v katastrálním území Újezd, které užívají k trvalému bydlení. Oba navrhovatelé shodně připomněli, že podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 11. 2010, č. j. 1 Ao 5/2010 - 169, se návrhu na zrušení opatření obecné povahy nebo jeho části může domáhat i jen jeden ze spoluvlastníků dotčené nemovitosti. Navrhovatelé namítli, že stavba EXITu 4 a Vestecké spojky je velmi závažným zásahem do již značně zatíženého území a prostředí v části města, ve kterém žijí. Oba navrhovatelé uvedli, že podle grafické části napadeného opatření obecné povahy bude mimoúrovňová křižovatka EXIT 4 na zaústění Vestecké spojky umístěna ve vzdálenosti 400 (resp. 360) metrů jihovýchodním směrem od nemovitostí navrhovatelů a ve vzdálenosti 250 (resp. 150) metrů jižním směrem od dálnice D1, kde je již nyní provoz zdrojem nadlimitního hluku a znečištění ovzduší a vlivem Vestecké spojky se zvýší o desetitisíce vozidel. Navrhovatelé sub b) a sub c) tvrdí, že opatřením obecné povahy byli zkráceni na svých v návrhu blíže specifikovaných právech, a to procesními i hmotně právními nezákonnostmi.

K návrhu se odpůrce vyjádřil mj. s tím, že navrhovatelka sub a) Městská část Praha – Křeslice není aktivně legitimována k podání návrhu na zrušená napadené vyhlášky dle ustanovení § 101a zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, neboť opatřením obecné povahy nebyla zkrácena na svých právech.

Navrhovatelka sub a) ve vyjádření z 26. 1. 2012 nesouhlasila s odpůrcem a poukázala na to, že v návrhu zdůvodnila zásah do svých práv na příznivé životní prostředí, ochranu zdraví a vlastnického práva, včetně možnosti s ním nakládat a výrazného poklesu cen nemovitostí, práva na spravedlivý proces a práva na samosprávu. Navrhovatelka sub a) současně odkázala na judikaturu Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek ze dne 30. 10. 2008, č. j. 9 Ao 2/2008 – 62, rozsudek ze dne 20. 5. 2010, č. j. 8 Ao 2/2010 – 644), podle kterých může i městská část tvrdit dotčení na svých právech ve smyslu ustanovení § 101a odst. 1 s. ř. s.

Třetí senát Nejvyššího správního soudu byl poté toho názoru, že aktivní legitimace městských částí ke zrušení územních plánů nebo jejich částí obecně tak, jak byla dosud nahlížena rozhodovací praxí Nejvyššího správního soudu, neodpovídá právní úpravě, resp. pozdější judikatuře rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu, a proto usnesením z 29. 2. 2012, č. j. 3 Ao 9/2011 – 175 postoupil věc v souladu s § 17 s. ř. s. k rozhodnutí rozšířenému senátu.

V této souvislosti se navrhovatelka sub a) k otázce své aktivní legitimace znovu vyjádřila, ztotožnila se s dříve vydanými rozsudky Nejvyššího správního soudu a setrvala v názoru, že napadeným opatřením obecné povahy bylo zasaženo do jejích práv, jež jí příslušejí – do práva na samosprávu a práva na ochranu zdraví a příznivého životního prostředí.

Podáním ze dne 20. 5. 2013 se Městská část Praha – Újezd domáhala přiznání postavení osoby zúčastněné na řízení s tím, že na jí spravovaném území se nachází předmětná veřejně prospěšná stavba MÚK EXIT 4, která umožňuje její rozvoj. Městská část Praha - Újezd se neztotožnila s tvrzením navrhovatelky sub a), že realizací záměru Vestecké spojky a mimoúrovňové křižovatky Vestecké spojky dálnice D1 (EXIT 4) by došlo ke zhoršení životního prostředí občanů městské části, zejména zvýšení zátěže hlukem a emisemi prachu a dalších zdraví škodlivých látek, ke snížení hodnoty jejich nemovitostí a ke zhoršení podmínek dopravní obslužnosti. Podle Městské části Praha - Újezd je toto tvrzení v přímém rozporu se závěrečným stanoviskem posuzování vlivu záměru „EXIT 4 D1 a dopravní připojení Západní komerční zóny Průhonice“ na životní prostředí podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, Ministerstva životního prostředí ze dne 15. 10. 2012, č. j. 5075/ENV/12.

Rozšířený senát usnesením z 11. 6. 2013, č. j. 3 Ao 9/2011 – 219 vyslovil, že městská část hlavního města Prahy je způsobilá podat návrh na zrušení územního plánu hlavního města Prahy nebo jeho části.

Rozšířený senát vyšel z předpokladu, že zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, počítá se samosprávou městských částí hlavního města Prahy, byť limitovanou, a nadto mezi pravomoci zastupitelstva městské části výslovně řadí i právo vyjadřovat se k návrhu územně plánovací dokumentace hlavního města Prahy a schvalovat program rozvoje městské části [srov. § 89 odst. 2 písm. d) a g) zákona č. 131/2000 Sb.]. Podle názoru rozšířeného senátu je tak nezpochybnitelné, že městská část má „přímý a nezprostředkovaný vztah k nějaké části území, které je územním plánem regulováno“. Rozšířený senát proto byl toho názoru, že pokud zákon svěřuje do samostatné působnosti městské části schvalování (a uskutečňování) programu rozvoje městské části a současně ji s odkazem na její zákonem vymezenou samostatnou působnost vybavuje způsobilostí k právům, byť i omezenou, dává jí veřejné subjektivní právo, a tedy i právní ochranu proti jeho zkrácení opatřením hlavního města Prahy, kterým se vydává územní plán, neboť městská část je při schvalování (a uskutečňování) programu svého rozvoje tímto aktem limitována. Městská část hlavního města Prahy tedy má v rámci své vlastní působnosti důležitou roli v organizaci svého území, s níž může kolidovat samostatná působnost hlavního města Prahy v oblasti územního plánování. Rozšířený senát rovněž vyšel z toho, že Nejvyšší správní soud v několika svých zásadních rozsudcích aktivní legitimaci městských částí hlavního města Prahy k napadení územně plánovací dokumentace

hlavního města Prahy nezpochybnil a uznal a i hlavní město Praha jako odpůrce po několik let takovouto praxi nikterak nerozporovalo. Rozšířený senát neměl pochybnost o procesní způsobilosti navrhovatelky sub a) ani z pohledu intertemporálního. Podle rozšířeného senátu povýšil-li pozdější zákon městskou část na subjekt nadaný právem na samosprávu a vlastní působnost ve větším rozsahu, než jak tomu bylo podle předešlého zákona o hlavním městě Praze, je právem městské části tohoto svého právního postavení využít a domáhat se svých práv podle aktuální právní úpravy.

Nejvyšší správní soud po vrácení věci usnesením z 10. 9. 2013, č. j. 3 Ao 9/2011 - 234, nepřiznal Městské části Praha – Újezd postavení osoby zúčastněné na řízení. Nejvyšší správní soud vyšel ze závěrů usnesení rozšířeného senátu, které podle soudu plně dopadají i na osoby zúčastněné na řízení a byl toho názoru, že Městská část Praha – Újezd by podmínky pro to, aby ji soud uznal za osobu zúčastněnou na řízení, vzhledem k uváděným skutečnostem bezpochyby plnila. Nejvyšší správní soud jí však přesto nemohl požadované postavení přiznat, neboť ustanovení § 101 b) odst. 4 s. ř. s. účast jiných osob na řízení podle § 34 s. ř. s. umožňuje až s účinností ode dne 1. 1. 2012, tedy až v řízeních o návrzích na zrušení opatření obecné povahy podaných od tohoto data.

II. Procesní legitimace navrhovatelů - podmínky řízení

Dříve, než mohl přistoupit k věcnému vypořádání námitek uplatněných navrhovateli, musel se Nejvyšší správní soud vypořádat s otázkou jejich aktivní procesní legitimace. V řízení o návrhu na zrušení opatření obecné povahy jsou, obdobně jako v řízení o žalobách proti správním rozhodnutím, součástí této legitimace způsobilost být účastníkem řízení, způsobilost činit v řízení samostatně úkony a dále též tvrzení o zkrácení na veřejných subjektivních právech, jež ovšem nemůže být libovolné, ale musí vykazovat určitou míru věrohodnosti (rozsudek ze dne 30. 11. 2006, č. j. 2 Ao 2/2006 – 62 v návaznosti pak usnesení rozšířeného senátu ze dne 21. 7. 2009, č. j. 1 Ao 1/2009 – 120). Vyčerpání řádných opravných prostředků ve smyslu § 5 s. ř. s. není v tomto typu řízení conditió sine qua non přípustnosti návrhu (usnesení rozšířeného senátu ze dne 16. 10. 2010, č. j. 1 Ao 2/2010 – 116 hovoří i v této souvislosti o „procesní, návrhové legitimaci“), k využití možných prostředků nápravy v procesu schvalování územně plánovací dokumentace však soud přihlíží při úvahách o možném dotčení práv účastníků (rozsudek ze dne 18. 11. 2009 č. j. 9 Ao 2/2009 - 54 návazně pak usnesení Ústavního soudu ze dne 5. 1. 2012, sp. zn. II. ÚS 482/10).

Z hlediska výše uvedeného následně Nejvyšší správní soud posoudil aktivní procesní legitimaci jednotlivých navrhovatelů.

V případě navrhovatelky Městské části Praha - Křeslice vycházel při posuzování návrhové legitimace z výše citovaného usnesení rozšířeného senátu, jenž se ovšem vyslovil pouze k otázkám způsobilosti městských částí hlavního města Prahy být účastníkem řízení o návrhu na zrušení opatření obecné povahy, k její způsobilosti činit v tomto řízení samostatně úkony a k otázce, jaké její veřejné subjektivní právo může být případně přijetím územního plánu dotčeno, nikterak však neposuzoval otázku plauzibility uplatněného tvrzení o zkrácení na právech v projednávaném případě. Rozšířený senát v zásadě stanovil, že městská část hlavního města Prahy, ač nemá postavení obce podle

zákona č. 128/2000 Sb., má nezprostředkovaný vztah k území, na němž vykonává svou limitovanou samosprávu v rámci území hlavního města Prahy, a má proto způsobilost být účastníkem řízení a procesní způsobilost pro řízení o návrhu na zrušení opatření obecné povahy, byť v úzce vymezeném rozsahu územního plánu hlavního města Prahy.

Při posuzování plauzibility tvrzení o zkrácení na právech však musel vzít Nejvyšší správní soud v úvahu další faktory. Nejprve si musel ujasnit, k jakému datu má vlastně ono tvrzené dotčení na právech všech navrhovatelů posuzovat. Za běžných okolností platí, že pro přezkoumání určitého správního aktu je zákonem stanovena lhůta, po jejímž uplynutí již nelze akt napadat. Obecnou zásadou přezkumu je pak posuzování zákonnosti aktu podle skutkového a právního stavu k datu jeho vydání. Mezi datem vydání aktu a datem podání návrhu bývá za takovýchto okolností natolik malá přetržka, že výše položená otázka nemá význam. Jinak je tomu ovšem v projednávané věci. Vyhláška hlavního města Prahy č. 32/1999, jíž byla vyhlášena závazná část Územního plánu sídelního útvaru hlavního města Prahy, byla publikována dne 26. 10. 1999, návrh na zrušení části této vyhlášky byl však podán až dne 29. 12. 2011, tedy více než dvanáct let po jejím přijetí a pouhé dva dny předtím, než nabyla účinnosti novela soudního řádu správního, která podobný postup znemožnila. Soudní řád správní sám ve svém původním znění odpověď na uvedenou otázku nenabízí a přímo na ní neodpověděl ani rozšířený senát ve svém usnesení. Ten se ostatně výslovně nevěnoval ani otázce nastolené žalovanou, zda lze jako opatření obecné povahy retroaktivně přezkoumávat i obecně závazné vyhlášky obsahující závazné části územních plánů vydané před nabytím účinnosti nového správního řádu dne 1. 1. 2006, případně v době, kdy institut opatření obecné povahy vůbec nebyl součástí českého právního řádu, tedy před přijetím zákona č. 127/2005 Sb. o elektronických komunikacích, který nabyl účinnosti dne 1. 7. 2005. Jakkoliv by byl senát rozhodující ve věci nakloněn právnímu názoru obsaženému ve vyjádření odpůrce, že takovýto postup ze strany Nejvyššího správního soudu není možný, neboť v období předcházejícím uvedeným datům se zřetelně jednalo o kompetenci svěřenou výhradně Ústavnímu soudu podle § 64 odst. 2 zákona č. 182/1993 Sb. v návaznosti na čl. 87 odst. 1 písm. b) Ústavy a do této kompetence nelze retroaktivně vstupovat a podrobovat Ústavním soudem nepřezkoumané předpisy přezkumu podle zcela jiných kriterií, než v uvedené době platily (případně dokonce v rámci řízení o návrhu na zrušení opatření obecné povahy přezkoumávat znovu i vyhlášky jednou již Ústavním soudem v rámci řízení o zrušení zákonů a jiných právních předpisů posouzené), nemohl přehlédnout, že rozšířený senát považoval implicitně takový postup za přípustný a i z raných rozhodnutí Nejvyššího správního soudu v této oblasti lze takovýto závěr, byť rovněž nikoliv explicitně vyjádřený, dovodit. Z teze rozšířeného senátu, že na právech může být napadeným opatřením obecné povahy dotčen i subjekt, který v době přijetí tohoto opatření žádná práva neměl, ale následně je nabyl, lze pak následně mít i za to, že v projednávaném, svým charakterem silně atypickém případě, je nutno věrohodnost tvrzení o zkrácení na právech jednotlivých navrhovatelů posuzovat podle skutkového a právního stavu v době podání návrhu, případně dokonce v době rozhodnutí soudu, byť zákonnost napadeného opatření obecné povahy stále podle skutkového a právního stavu v době jeho vydání.

Právem Městské části Praha - Křeslice, jež mělo být napadenou vyhláškou (považovanou nyní zpětně za opatření obecné povahy) zkráceno, je právo na samosprávu.

Podle § 18 odst. 1 zák. č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, účinném ode dne 12. 11. 2000, patří do samostatné působnosti městské části mimo jiné schvalování programu rozvoje městské části. Podle § 39 Statutu hlavního města Prahy musí být program rozvoje městské části zpracován v souladu s územně plánovací dokumentací hlavního města Prahy a se Strategickým plánem hlavního města Prahy.

Samotný záměr stavby Vestecké spojky, v němž navrhovatelka sub a) spatřuje překážku pro zpracování svého programu rozvoje, se však z drtivé části nenalézá nejen na území Městské části Praha - Křeslice, kde vykonává svoji samosprávu, ale na území hlavního města Prahy vůbec. Z této obecně prospěšné stavby se na území hlavního města Prahy nachází v podstatě pouze malá část koridoru v části označené jako Šeberov – Vestecká spojka a mimoúrovňová křižovatka EXIT 4, obé ve vzdálenosti několika kilometrů od hranice území Městské části Praha - Křeslice na území jiné městské části (Praha - Újezd). Tato městská část by případně mohla tvrdit, že je plánovaným záměrem zkráceno její právo na samosprávu, na rozdíl od navrhovatelky sub a)však s tímto záměrem souhlasí. Navíc se koridor s výjimkou části MÚK EXIT 4 nachází na jižní straně dálnice a spojka má odvádět dopravu především směrem k centru Prahy, aniž by byla v existující územně plánovací dokumentací zakotvena jakákoliv odbočka směřující do protisměru k Městské části Praha – Křeslice.

Podle názoru Nejvyššího správního soudu je tedy zřetelné, že právo na samosprávu tak, jak je vymezeno ve výše citovaných ustanoveních, nejenže u navrhovatelky sub a) není, ale ani teoreticky nemůže být záměrem obsaženým v napadené části vyhlášky hlavního města Prahy nijak zkráceno a Městské části Praha - Křeslice nic nebrání v tom, aby si v zákonem vymezeném rámci zpracovala program svého rozvoje dle vlastního uvážení. Zasahovat přitom samozřejmě nemůže (jako se o to snaží v projednávaném případě) do práva jiných městských částí na samosprávu a také do práva hlavního města Prahy na zpracování Strategického plánu hlavního města Prahy, jenž je vůči programům rozvoje městských částí dokumentem nadřazeným. Jinou samostatnou působnost v této oblasti městské části nemají, odvolává-li se navrhovatelka na ustanovení § 2 odst. 2 zákona o hlavním městě Praze, pak je třeba podotknout, že se jedná o obecnou povinnost stanovenou jak hlavnímu městu Praze tak i jejím městským částem, neboť spravované území je společné, rozsah odpovědnosti za naplňování uvedeného ustanovení je však dán rozsahem pravomocí daných těmto subjektům zákonem o hlavním městě Praze a Statutem, jak výše uvedeno. Tvrzení o zkrácení na právu na životní prostředí, práva na ochranu zdraví a práva vlastnického je pak zcela mimo okruh tvrzení, jež může městská část v rámci řízení o návrhu na zrušení opatření obecné povahy namítat, neboť nositelkou těchto práv není. Lze tedy shrnout, že navrhovatelka sub a) při podání návrhu dílem neunesla povinnost věrohodného tvrzení o zkrácení na právech a je u ní dán nedostatek aktivní procesní legitimace ve smyslu § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s., dílem jde pak o návrh podaný osobou zjevně k tomu neoprávněnou ve smyslu § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s.

U navrhovatelů sub b) a c) vzal pak Nejvyšší správní soud v úvahu následující skutečnosti: Z doložené územně plánovací dokumentace a koneckonců i z tvrzení obou navrhovatelů je zřejmé, že v souvislosti s vymezením koridoru veřejně prospěšné stavby Šeberov - Vestecká spojka a MÚK EXIT 4 nedošlo ke změně ve funkčním využití pozemků, jichž jsou majiteli, ani jim nehrozí v souvislosti s uvedeným vyvlastnění

nemovitostí ve veřejném zájmu, nemají tedy a nikdy ani neměli postavení těch, kteří by mohli k návrhu územního plánu podat námitky ve smyslu § 22 odst. 4 starého stavebního zákona či podle § 53 odst. 2 nového stavebního zákona. K napadení opatření obecné povahy tak nesplňují základní charakteristiku oprávněných osob uvedenou v usnesení rozšířeného senátu ze dne 21. 7. 2009, č. j. 1 Ao 1/2009 – 120.

V tomtéž usnesení je pak pod bodem 37) uvedeno, že výjimečně je též představitelné, aby aktivní procesní legitimace byla dána i tehdy, tvrdí-li navrhovatel, který sám není vlastníkem nemovitosti ani nemá právo k takové cizí věci na území regulovaném územním plánem, že jeho vlastnické právo nebo jiné absolutní právo k nemovitosti nacházející se mimo území regulované územním plánem by bylo přímo dotčeno určitou aktivitou, jejíž provozování na území regulovaném územním plánem tento plán (jeho změna) připouští. Typicky půjde o vlastníka pozemku sousedícího s územím regulovaným územní plánem, který by mohl být dotčen určitou aktivitou, jejíž vlivy se významně projeví i na jeho pozemku (např. exhalacemi, hlukem, zápachem apod.) nebo které povedou k významnému snížení hodnoty jeho majetku. Právě takovéto dotčení oba další navrhovatelé zčásti tvrdí.

Ani zde však Nejvyšší správní soud neshledal potřebnou míru věrohodnosti tvrzení o dotčení na právech, které by k uplatnění této výjimky při posuzování aktivní procesní legitimace mohlo vést. Nemovitosti obou navrhovatelů nesousedí bezprostředně s územím, na němž se nachází koridor pro veřejně prospěšnou stavbu Šeberov - Vestecká spojka a MÚK EXIT 4, nýbrž ve vzdálenosti asi jednoho kilometru směrem severozápadním, mezi dálničním tělesem a nemovitostmi navrhovatelů se nachází ještě páteřní komunikace Městské části Praha – Újezd, ulice Formanská. Z doložené dokumentace není prokázáno, že by navrhovatelé uplatnili v průběhu pořizování územně plánovací dokumentace – Územního plánu sídelního útvaru hlavního města Prahy nějaké připomínky (či dle svého přesvědčení dokonce námitky) a navrhovatelé sami to ani netvrdí. Stejně tak netvrdí ani neprokazují, že by dotčení svých práv jakkoliv namítali a soudní cestou se mu bránili kdykoliv v období od roku 2006, kdy záměr Vestecké spojky byl již součástí územně plánovací dokumentace jak Středočeského kraje (před přijetím ZUR Středočeského kraje naposledy obecně závazná vyhláška č. 6/2006 o závazné části územního plánu VÚC Pražského regionu), tak i hlavního města Prahy, a kdy současně bylo po rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 7. 2006, č. j. 1 Ao 1/2006 – 74 zřejmé, že i před dopady obecně závazných vyhlášek obsahujících závazné části územních plánů se lze bránit návrhem na zrušení opatření obecné povahy podle § 101a s. ř. s.

Svůj návrh podali, jak bylo již uvedeno výše, až dne 29. 12. 2011, tedy více než 12 let poté, co byl Územní plán sídelního útvaru hlavního města Prahy schválen, a více než 5 let poté, kdy tak mohli poprvé učinit, zároveň pouhé dva dny před nabytím účinnosti novely s. ř. s., která s ohledem na nutnost respektovat kromě individuálních práv též princip právní jistoty a předvídatelnosti práva zakotvila pro podání návrhu na zrušení opatření obecné povahy pouze tříletou lhůtu. K tomu je dále nutno zohlednit i skutečnost, že samotný „Koridor propojení Vestec (11/603) – Újezd (D1), tzv. Vestecká spojka“, byl v Zásadách územního rozvoje Středočeského kraje zrušen na návrh jiných osob rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 26. 2. 2013, č. j. 50 A 24/2013 – 64.

Na hodnocení dlouholeté procesní pasivity navrhovatelů dopadá nejlépe úvaha, kterou učinil Ústavní soud ve výše zmiňovaném usnesení ze dne 5. 1. 2012, sp. zn. II. ÚS 482/10. Ústavní soud zde v jím projednávané věci uvedl následující: *Při územním plánování jde o vyvážení zájmů vlastníků dotčených pozemků, resp. všech zainteresovaných subjektů, s přihlédnutím k veřejnému zájmu, kterým je v nejširším slova smyslu zájem na harmonickém využití území. Tato harmonie může mít nesčíslně podob a volba konkrétní podoby využití určitého území nebude nakonec výsledkem ničeho jiného než určité politické procedury v podobě schvalování územního plánu. Orgány obce, které rozhodují, jsou omezeny požadavkem nevybočit z určitých věcných (urbanistických, ekologických, ekonomických a dalších) mantinelů daných zákonnými pravidly územního plánování. Úkolem soudu při přezkumu souladu územního plánu s hmotným právem je právě bdít nad respektováním těchto mantinelů. Tím také soud brání jednotlivce před excesy v územním plánování. V posuzovaném případě stěžovatel o osudu soudního přezkumu v podstatě předem rozhodl tím, že po celou dobu přípravy návrhu nového územního plánu i v průběhu řízení o něm byl zcela pasivní. Nutno v tomto bodě přisvědčit stanovisku soudu i vedlejšího účastníka řízení, že pořizovatel územního plánu nemůže předvídat a dovozovat výhrady jednotlivých vlastníků pozemků a staveb k návrhu nového územního plánu jinak než prostřednictvím konkrétně vznesených připomínek či námitek. Jestliže tak stěžovatel neučinil, o čemž od počátku nebylo sporu, nedal tím pořizovateli územního plánu šanci opodstatněnost výhrad zvážit a rozhodnout o nich, ať už jakkoliv.* V projednávané věci přitom byli oba navrhovatelé pasivní jak v průběhu přípravy územního plánu, tak dlouhá léta po jeho přijetí.

K tomu je dále nutno podotknout, že pokud usnesení rozšířeného senátu ze dne 16. 10. 2010, č. j. 1 Ao 2/2010 – 89 hovoří o tom, že neuplatnění námitek či připomínek ve fázi přípravy opatření obecné povahy nezbavuje navrhovatele práva návrh na zrušení opatření obecné povahy podat, cílí tím především na případy, kdy takovéto námitky či připomínky v době přípravy navrhovatel objektivně podat nemohl. Procesní význam pasivity navrhovatele pro úspěšnost žaloby má však soud podle tohoto usnesení posoudit s ohledem na všechny okolnosti případu. Jakkoliv je zřejmé, že rozšířený senát zde neuplatnění námitek či připomínek nepovažuje za důvod, který by sám o sobě vedl k odmítnutí návrhu, ale má za to, že k uvedené skutečnosti má soud přihlédnout při jeho věcném posouzení, neznamená to, že pasivita účastníků nemůže být v kombinaci s ostatními skutečnostmi jedním z faktorů, jež ve svém souhrnu k takovému výsledku vedou.

Zmiňovaný rozsudek Městského soudu v Praze má potom za následek, že plánovaná stavba Vestecké spojky není v současné době z větší části součástí územně plánovací dokumentace příslušných územních celků a z celého záměru zbývá fakticky pouze její malá část v k. ú. Šeberov a stavba předmětné mimoúrovňové křižovatky EXIT 4. Lze tedy uzavřít, že tvrdí-li oba navrhovatelé dotčení svých práv spočívající v tom, že budou po realizaci záměru obtěžováni zvýšeným hlukem a exhalacemi, neboť Vestecká spojka přivede do blízkosti jejich bydliště desetitisíce nových vozidel denně, pak nebylo takovéto tvrzení v průběhu 12 let od schválení Územního plánu sídelního útvaru hlavního města Prahy nikdy méně věrohodné než za současné situace.

Jestliže není sporu o tom, že oba navrhovatelé nejsou přímo dotčeni na svém vlastnickém právu hrozbou vyvlastnění nemovitostí ve veřejném zájmu či změnou ve

funkčním využití svých pozemků, přičemž nejsou ani majiteli nemovitostí sousedících s pozemky určenými k uskutečnění záměru, svá práva v době přípravy územního plánu nehájili, ani později se v rozumné době s návrhem neobrátili na soud a návrh podali až s velkým časovým odstupem a za situace, kdy tvrzené dotčení na právech je za celou dobu od přijetí napadeného územního plánu fakticky nejméně pravděpodobné, pak Nejvyššímu správnímu soudu nezbývá než uzavřít, že ani oni nesplnili povinnost věrohodného tvrzení zkrácení na právech a nejsou u nich splněny podmínky pro ono výjimečné uznání aktivní procesní legitimace tak, jak uvádí usnesení rozšířeného senátu ze dne 21. 7. 2009, č. j. 1 Ao 1/2009 – 120. Ve výsledku se u nich jedná taktéž o nedostatek aktivní procesní legitimace podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

Vzhledem k nedostatku podmínek řízení nezabýval se již Nejvyšší správní soud věcnými námitkami obsaženými v návrhu.

III. Závěr

S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud společný návrh všech navrhovatelů odmítl podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s., u navrhovatele sub a) dílem též podle § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s. Je nyní na uvážení navrhovatelů, chtějí - li v budoucnu skutečně hájit svoje práva, nakolik aktivně se zapojí do procesu přípravy a projednávání Metropolitního plánu, jenž je nyní ve fázi schváleného návrhu zadání, případně do přípravy podrobnějších územních plánů pro vymezená území hlavního města Prahy.

Návrh byl odmítnut, Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 3 s. ř. s.). Do třiceti dnů od právní moci usnesení bude navrhovatelům vrácen zaplacený soudní poplatek v celkové výši 15.000 Kč (§ 10 odst. 3 zák. č. 549/1991 Sb.) k rukám jejich zástupce Mgr. Vítězslava Dohnala.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** přípustné opravné prostředky (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 18. prosince 2013

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda

senátu